

Варишко У.С., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Устинова І.П., к.ю.н., доцент

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМИ ФІНАНСАМИ В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

На сьогоднішній день управлінню місцевими фінансами приділяється достатньо багато уваги, адже суттєвого значення набуває удосконалення цієї сфери. Місцеві фінанси як самостійна ланка існують завдяки конституційному закріпленню інституту місцевого самоврядування. Для того, щоб краще зрозуміти важливість даної тематики, потрібно визначити суть поняття «місцеві фінанси» та детально розкрити його зміст.

Управління місцевими фінансами-це заздалегідь спланований та цілеспрямований вплив місцевих фінансових органів на процес формування і використання фондів місцевих фінансових ресурсів відповідно до визначених цілей. Ця сфера діяльності безпосередньо спрямована на контроль за забезпеченням реалізації державної бюджетної політики на конкретній території; здійснення загальної організації та управління виконанням міського бюджету; координація діяльності учасників бюджетного процесу з питань виконання бюджету; здійснення контролю за дотриманням підприємствами, установами та організаціями законодавства стосовно правомірного використання ними коштів, які були виділені їм з бюджету для реалізації потреб. Управління місцевими фінансами в Україні регулюється Бюджетним кодексом та законом про Державний бюджет України [3, с. 370].

Система управління місцевими фінансами в Україні постійно вдосконалюється за допомогою виправлення помилок та на прикладі світового досвіду організації місцевих фінансів. Зазначимо, що управління місцевими фінансами в країнах Європи здійснюється за допомогою індивідуальних методів впливу, залежно від моделі державного управління. Місцевий бюджет в Україні може бути розділений на дві категорії: загальний та спеціальний. Перший призначений суто для забезпечення видатків і не має на меті конкретної цілі. Другий спрямований за фінансування конкретно визначеної цілі. Важливим аспектом є джерела формування обох груп місцевого бюджету, тому що вони кардинально різні. Загальний бюджетний фонд складається з надходжень, що спрямовані від поточного або реєстраційного рахунку фінансового органу на поточний або реєстраційний рахунок платіжними дорученнями. Спеціальний фонд характеризується конкретним надходженням фінансів з чітко визначених джерел [1].

Витрати місцевих бюджетів у зарубіжних країнах повністю залежать

від державної політики та ступеня децентралізації управління соціальною сферою-це два головуючих чинника, що впливають на обсяг фінансових ресурсів. Наприклад, у Франції питома вага витрат державних коштів полягає на територіальні (місцеві) бюджети.

Однією спільною характеристикою для всіх зарубіжних країн є поділ місцевих бюджетів на два самостійні підвиди, що функціонують дещо окремо, хоча і походять від однієї ланки. Зазвичай, це місцеві поточні бюджети і місцеві інвестиційні бюджети. Місцевий поточний бюджет має на меті більш широке застосування. Він спрямований на фінансування соціально-культурної сфери, на адміністративні витрати, соціальні послуги різного характеру. Бюджет інвестицій направлений на розвиток соціальної інфраструктури, придбання устаткування й оснащення, забезпечення інвестиційних програм.

Завдяки місцевим бюджетам, у зарубіжних країнах достойно працює економічна та соціальна інфраструктура. Німеччина витрачає понад ¼ свого бюджету на ремонт доріг, будівництво шкіл та дитсадків, водопостачання, тощо. Це, у свою чергу, забезпечує гідний рівень життя громадян та комфортні умови існування. Витрати на охорону здоров'я зазвичай займають чільне місце в плані фінансування з місцевого бюджету. Швейцарія щороку витрачає більше половини коштів з місцевого бюджету задля забезпечення функціонування цієї сфери на найвищому рівні [2, с.157].

Можна зазначити, що пропорційно розподілений місцевий бюджет може покращити рівень життя населення. Головне завдання на шляху досягнення цієї цілі-інтенсивне фінансування сфер, які цього потребують: медична, економічна та соціальна. Країни Європи можуть стати гідним прикладом, адже у більшості з них місцевий бюджет досить грамотно та чітко розподілений, що зумовлює собою гармонійне функціонування важливих державних органів.

Вирішення спірних питань державного та міжнародного рівня, що з'явилися в системі функціонування місцевих бюджетів, дасть змогу оновити українське фінансове регулювання в кращу сторону та зміцнить економічну самостійність адміністративно-територіальних одиниць. Внаслідок цього зростання рівня політичної незалежності та фінансового забезпечення місцевого самоврядування сприятиме розбудові демократичної держави та успіху трансформаційних перетворень.

Література

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. – Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/print1332099879576876.
2. Миргородська Л.О. Фінансові системи зарубіжних країн: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 240 с.
3. Місцеві фінанси: Навч.посібник / Т. Г. Бондарук. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2013. – 529 с.